

A Gyerekek című film lelki traumák és kényszerű döntések láncolata négy stációban

Jelentés a peremvidékről

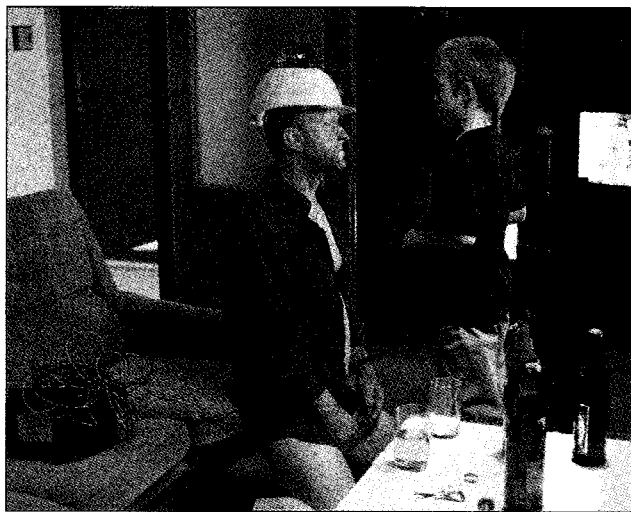
„Istent nem érdekli, hogy győzöl-e vagy veszítesz. A lényeg, hogy küzdj!” – mondja a börtönlelkész az elítéltnak, személyes példával alátámasztva az imbolygó bölcsességet. A roma fiatalember pedig a maga módján értelmezi a halottakat.

JUHÁSZ KATALIN

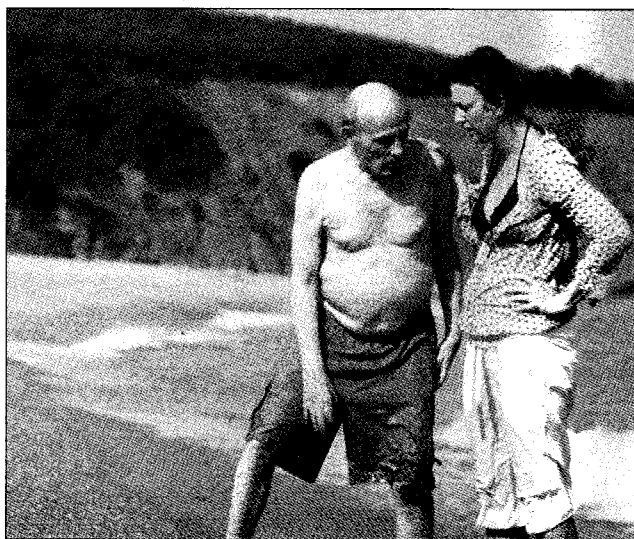
A dokumentumfilm Jaro Vojtek első játékfilmjének szereplői a társadalom peremére sodródott emberek. Tulajdonképpen nem is egy, hanem négy filmet látunk egymás után, egy meghatározó ponton bekapcsolódva négy család életébe. A Gyerekek (Deti) főszereplői nem maguk választották sorsukat, de úsznak az ár ellen becsülettel, környezetük pedig kitaszítja őket, épp emiatt.

Minden társadalomban a szülők alakítják ki gyermekeik életterét. De mi van akkor, ha a mostohaapa munkanélküli és koloncnak tekinti élettársa kisfiát? Vagy ha a gyerek autista és szülei nem tudnak kommunikálni vele? Vagy ha az apa egy idősztonban vegetál, amikor lányának a legnagyobb szüksége lenne rá? És az is eléggé nyomasztó, ha az apa börtönbe kerül és elszakítják gyermekeitől.

Ebben a filmben csupán néhány profi színész játszik, a többiek amatőrök, a börtöntöltelék alakító férfire például azon az iglói romatelepen talált rá a stáb, ahol a történet vége játszódik. A szerethiányos kisfiúra, Nagy Arnoldra pedig Dobsinán, ahol a cselekmény is játszódik. Szinte minden szereplő brillírozik, főleg a két gyerek titalalát. Az autista fiút játszó, a forgatás idején tizenegy éves Roman Bubán kapta a legnehezebb szerepet, mivel neki nincs szövege. A tekintetével, testtartásával és mozgásával kellett érzelmeket kifejeznie. Filmbeli édesapját Vlado Zboroň játssza kitűnően, aki saját elmondása

Vlado Zboroň és Roman Bubla

Gosztanyi János és Bandor Éva

(Fotók: MPhilms)

szerint máig nem tudta megemészteni ezt a szerepet. A lelki terén a kissrác állt jobban a forgatás alatt is, mert van egy fogyatékos bátyja és egy autista barátja, szóval már most többet tud erről a zárt világról, mint a legtöbben közülünk.

A szereplők magánélete persze csak akkor érdekel bennünket, ha a filmből is megsejtünk belőle valamit. Például abból, ahogy Bandor Éva ránéz az apját játszó Gosztanyi Jánosra, érezhető, hogy van közöttük valami titokzatos kapocs. (Gosztanyi annak idején tanította Bandort Budapesten, és miután az apaszerepre eredetileg kiszemelt színész meghalt, Bandor egy éj-

zel tanárával álmodott. A producer, Prikler Mátyás a rendezővel együtt másnap már utazott is Budapestre a szerepajánlattal. Nem mellékes, hogy ők ketten végig magyarul beszélnek a filmben. Gosztanyi János sajnos nem érthette meg a másfél évig készülő film bemutatóját, idén márciusban, nyolcvannéves korában elhunyt).

A filmben kevés a gondosan „bepróbált” jelenet, szinte csak a belső helyszíneken használt kameraállványt az operatőr, Tomáš Stanek, aki Vojtek régi munkatársa, vagyis vérbeli dokufilmes. Amikor fut a menekülő szereplő után, remeg a kép, mintha a néző is futna. Amikor a

kamera benéz egy ablakon, mintha mi leskelődnénk. A plánozás tehát jól tervezett, de azon belül szabad kezet kaptak a szereplők: azt látjuk a vásznon, ami akkor és ott kívánkozott belőlük. Általában 1-2 ismétléssel vették fel a jeleneteket, hogy az amatőrök reakciói is természetesen maradjanak. És ami talán a legfontosabb: végig távol állt tőlük a hatásvadászat. Így frissíthetik fel a dokumentumfilm módszerek a játékfilm műfaját.

Mindenképp említést érdemelnek Gadus Erika díszletei és jelmezei, mert finoman érzékeltetik a szereplők társadalmi helyzetét. A szocialista bútortipar remekei, a kínai piacos elegancia, a vásári bizsuk és olyan apró nüanszok, mint például a kisvárosi tanító rossz szabású öltönye vagy a legolcsóbb ikeas párnahuzat.

A négy évszaktot is megjelenítő négy történet láthatatlan szálakkal, lazán kapcsolódik egymáshoz. A film a gyerek-szülő kapcsolatot járja végig négy stációban. Lelki traumákat, reménnyel vegyes csalódásokat és kényszerű döntések láncolatát mutatja be, drámai mozaikot alkotva.

Talán nem túlzás, hogy az év legfontosabb hazai filmje látható tegnaptól a mozikban.

FILMKOCKA

Gyerekek

- **Szlovák cím:** Deti
- **Színes, szlovák-cseh filmdráma,** 100 perc, 2014
- **Rendező:** Jaro Vojtek
- **Forgatókönyvíró:** Marek Leščák
- **Operatőr:** Tomáš Stanek
- **Főcímdal:** Jana Kirschner
- **Díszlet, jelmez:** Gadus Erika
- **Producer:** Prikler Mátyás
- **Szereplők:** Bandor Éva, Gosztanyi János, Vlado Zboroň, Roman Bubla, Martin Horváth, Richard Felix, Nagy Arnold, Holocsy Krisztina

A film előzetesét megnézhetik az ujszo.com-on.

Nemzetk

Budapest. 15.15-től vetített című vizsgafilm nemzetközi premie film Fesztiválon vonultató doku változtatta me értették, mi tö komlósról átte vágytak szülő szlovák-magyar ráirányítani a fehér megoldá

Honlap

Varsó. Az eg gyelországi Au nyitott a tábor kes 70. évfordul tájékoztat a tá fordulós mege Hadsereg által krónikájáról. E nak nemzetköz ferenciákat, ki Piotr Cywinski eltér az eddigi alkalom, amik is. Ezért a köve bor emlékének

Pink és a

Los Angeles oldalan Dallas Me, az amerik Ave lesz. Pink a jegyzéséből ug friss produkció azok számára mészesebben korlát nélkül. (

Lennon-

Madrid. A S ojos cerrados nevezte a legio férfiról szól. a Trueba alkotás angoltanár tor lálkovez a sz Forever című s Almeriában ke ta meg a legio 2015. február 2 nuár 15-én h nagy szépség c

VÁLASZOL

Tóth László

költő, író, műfordító

Valószínűleg erre gondolt Kocur László is, amikor a hatvanadik születésnapján A

elsősorban a korróls a világról – a 20. század második felének közép-európai történéseiről vi-

lában egykönyves szerzőnek tudjuk: Az ember tragédiája halhatatlan műve. (A